

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 166/2011-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. apríla 2011 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej Advokátskou kanceláriou H., spol. s r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta Mgr. J. H., vo veci namietaného porušenia jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17 CoE 64/2010-25 z 30. apríla 2010, č. k. 17 CoE 294/2010-38 z 20. decembra 2010, č. k. 14 CoE 390/2010-35 z 11. januára 2011, č. k. 17 CoE 65/2010-23 z 30. apríla 2010 a č. k. 17 CoE 311/2010-41 z 20. decembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 852/2011, sp. zn. Rvp 853/2011 a sp. zn. Rvp 896/2011 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 852/2011.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 8. apríla 2011 a 12. apríla 2011 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej Advokátskou kanceláriou H., spol. s r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta Mgr. J. H., ktorými namieta porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 17 CoE 64/2010-25 z 30. apríla 2010 a uznesením krajského súdu č. k. 17 CoE 294/2010-38 z 20. decembra 2010 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 852/2011), uznesením krajského súdu č. k. 14 CoE 390/2010-35 z 11. januára 2011 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 853/2011), uznesením krajského súdu č. k. 17 CoE 65/2010-23 z 30. apríla 2010 a uznesením krajského súdu č. k. 17 CoE 311/2010-41 z 20. decembra 2010 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 896/2011).

Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá inter alia poskytovaním úverov z vlastných zdrojov. Na základe zmlúv o úvere uzavretých v priebehu decembra 2004 až januára 2005 (ďalej len „zmluva“) poskytla viacerým fyzickým osobám úvery v sume od 265,55 € do 464,71 €, ktoré spolu s ďalšími poplatkami boli dlžníci povinní vrátiť v 10 mesačných splátkach. Na zabezpečenie úveru bolo účastníkmi zmluvného vzťahu priamo v zmluvách dohodnuté, že splnomocnený zástupca dlžníka, určený menovite v každej zmluve, je (bude) oprávnený v prípade, ak dlžník neplní svoje povinnosti, okrem iného podpísať notársku zápisnicu o uznaní dlhu, ktorá má povahu exekučného titulu. Keďže dlžníci neuhradili dve po sebe idúce splátky, boli v priebehu júna a júla 2005 notárom spísané notárske zápisnice, ktoré podpísal v príslušných zmluvách určený splnomocnený zástupca dlžníka.

1. Vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 852/2011 bol 25. októbra 2005 podaný návrh na výkon exekúcie súdnemu exekútorovi, ktorý na základe poverenia udeleného Okresným súdom Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“) 21. novembra 2005 začal nútený výkon rozhodnutia. Okresný súd uznesením č. k. 11 Er/2198/2005-15 z 1. februára 2010 vyhlásil exekúciu za neprípustnú. Sťažovateľka podala proti uzneseniu okresného súdu č. k. 11 Er/2198/2005-15 z 1. februára 2010 odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením č. k. 17 CoE/64/2010-25 z 30. apríla 2010 tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil. Okresný súd následne uznesením č. k. 11 Er/2198/2005-30 z 9. augusta 2010 exekučné konanie zastavil. Sťažovateľka podala proti tomuto uzneseniu odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol uznesením č. k. 17 CoE/294/2010-38 z 20. decembra 2010 tak, že uznesenie okresného súdu č. k. 11 Er/2198/2005-30 z 9. augusta 2010 potvrdil.

2. Vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 853/2011 bol 6. októbra 2005 podaný návrh na výkon exekúcie súdnemu exekútorovi, ktorý na základe poverenia udeleného okresným súdom 21. novembra 2005 začal nútený výkon rozhodnutia. Okresný súd uznesením č. k. 11 Er/2190/2005-17 zo 14. júla 2010 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju. Proti tomuto rozhodnutiu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením č. k. 14 CoE/390/2010-35 z 11. januára 2011 tak, že potvrdil prvostupňové uznesenie ako správne, tak z vecného, ako aj právneho hľadiska vo výroku, ktorým okresný súd exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju.

3. Vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 896/2011 bol 10. októbra 2005 podaný návrh na výkon exekúcie súdnemu exekútorovi, ktorý na základe poverenia udeleného okresným súdom 21. novembra 2005 začal nútený výkon rozhodnutia. Okresný súd uznesením č. k. 11 Er/2169/2005-15 z 10. februára 2010 vyhlásil exekúciu za neprípustnú. Sťažovateľka podala proti uzneseniu okresného súdu č. k. 11 Er/2169/2005-15 z 10. februára 2010 odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením č. k. 17 CoE/65/2010-23 z 30. apríla 2010 tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil. Okresný súd následne uznesením č. k. 11 Er/2169/2005-29 z 20. septembra 2010 exekučné konanie zastavil. Sťažovateľka podala proti tomuto uzneseniu odvolanie, o ktorom krajský

súd rozhodol uznesením č. k. 17 CoE/311/2010-41 z 20. decembra 2010 tak, že uznesenie okresného súdu č. k. 11 Er/2169/2005-29 z 20. septembra 2010 potvrdil.

Podľa názoru sťažovateľky napadnutými uzneseniami krajského súdu a postupom, ktorý im predchádzal, „... boli porušené... základné práva a slobody vyplývajúce z článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd... v príčinnej súvislosti s vyššie uvedeným porušením práva na spravodlivý proces boli... porušené aj základné práva a slobody sťažovateľa vyplývajúce z čl. 1 Dodatkového protokolu...“. V ďalších častiach sťažností sťažovateľka s poukazom na viacero rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva a ústavného súdu interpretuje čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu a v podstatnom uvádza, že „v nadväznosti na porušenie práva na spravodlivý proces krajský súd porušil svojím rozhodnutím právoplatne zastaviť exekučné konania... aj práva sťažovateľa pokojne užívať svoj majetok... tým, že súd zasiahol do vykonávacieho konania... tak, že exekučné konania bez ďalšieho zastavil, porušili právo sťažovateľa vlastniť majetok... v zmysle Protokolu 1 Dohovoru“.

Sťažovateľka na základe argumentácie uvedenej v sťažnostiach navrhuje, aby ústavný súd o nich rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie jej práva „na spravodlivý proces vyplývajúce z článku 6 ods. 1... dohovoru... a na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu...“ napadnutými uzneseniami krajského súdu, zruší napadnuté uznesenia, veci vráti na ďalšie konanie a prizná jej primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.1 K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí na spoločné konanie, avšak v súlade s § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy primerane použiť na prípadné spojenie vecí § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 852/2011, sp. zn. Rvp 853/2011 a sp. zn. Rvp 896/2011, z ktorých vyplýva ich právna a skutkovú súvislosť, a prihliadajúc taktiež na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd aplikujúc § 31a zákona

o ústavnom súde v spojení s § 112 ods. 1 OSP tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

II.2.1 K namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu uznesením krajského súdu č. k. 17 CoE 64/2010-25 z 30. apríla 2010

Sťažovateľka sa domáha vyslovenia porušenia svojich práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu uznesením krajského súdu č. k. 17 CoE 64/2010-25 z 30. apríla 2010, ktorým bolo potvrdené uznesenie okresného súdu č. k. 11 Er 2198/2005-15 z 1. februára 2010; týmto uznesením bola exekúcia vyhlásená za neprípustnú.

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Zo skutočnosti, že uznesenie okresného súdu č. k. 11 Er 2198/2005-15 z 1. februára 2010 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 17 CoE 64/2010-25 z 30. apríla 2010 nadobudlo právoplatnosť 18. júna 2010, pričom sťažnosť sťažovateľky bola ústavnému súdu doručená 8. apríla 2011, vyplýva, že sťažovateľka podala sťažnosť zjavne po uplynutí lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľky vedenú pôvodne pod sp. zn. Rvp 852/2011 v časti namietajúcej porušenie jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva

podľa čl. 1 dodatkového protokolu uznesením krajského súdu č. k. 17 CoE 64/2010-25 z 30. apríla 2010 pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

II.2.2 K namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu uznesením krajského súdu č. k. 17 CoE 65/2010-23 z 30. apríla 2010

Sťažovateľka sa domáha vyslovenia porušenia svojich práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu uznesením krajského súdu č. k. 17 CoE 65/2010-23 z 30. apríla 2010, ktorým bolo potvrdené uznesenie okresného súdu č. k. 11 Er 2169/2005-15 z 10. februára 2010; týmto uznesením bola exekúcia vyhlásená za neprípustnú.

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Zo skutočnosti, že uznesenie okresného súdu č. k. 11 Er 2169/2005-15 z 10. februára 2010 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 17 CoE 65/2010-23 z 30. apríla 2010 nadobudlo právoplatnosť 21. júna 2010, pričom sťažnosť sťažovateľky bola ústavnému súdu doručená 12. apríla 2011, vyplýva, že sťažovateľka podala sťažnosť zjavne po uplynutí lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľky vedenú pôvodne pod sp. zn. Rvp 896/2011 v časti namietajúcej porušenie jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu uznesením krajského súdu č. k. 17 CoE 65/2010-23 z 30. apríla 2010 pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

II.2.3 K namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu uzneseniami krajského súdu č. k. 17 CoE 294/2010-38 z 20. decembra 2010, č. k. 14 CoE 390/2010-35 z 11. januára 2011 a č. k. 17 CoE 311/2010-41 z 20. decembra 2010

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd štandardne poukazuje na svoje ústavné postavenie vymedzené v čl. 124 ústavy, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ale súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol, alebo nebol

náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

Krajský súd uznesenie č. k. 17 CoE 294/2010-38 z 20. decembra 2010, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 11 Er 2198/2005-30 z 9. augusta 2010 o zastavení konania, odôvodnil takto:

„Odvolací súd zo spisu zistil, že okresný súd po tom, ako uznesením č. k. 11 Er/2198/2005-15 zo dňa 01. 02. 2010 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17 CoE/64/2010-25 zo dňa 30. 04. 2010 právoplatne vyhlásil exekúciu za neprípustnú, podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku ju zastavil.

Podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku, exekúciu súd zastaví, ak exekúciu vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať.

Z uvedeného vyplýva, že ak súd právoplatným rozhodnutím vyhlásil exekúciu za neprípustnú, tak existuje dôvod na zastavenie exekúcie podľa citovaného § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku. So všetkými námietkami oprávneného proti rozhodnutiu o vyhlásení exekúcie za neprípustnú (ktoré oprávnený opätovne uviedol aj v odvolaní proti uzneseniu o zastavení exekúcie) sa vysporiadal prvostupňový aj odvolací súd v uvedených uzneseniach č. k. 11 Er/2198/2005-15 zo dňa 01. 02. 2010 a č. k. 17 CoE/64/2010-25 zo dňa 30. 04. 2010.

Na základe uvedených skutočností odvolací súd uznesenie okresného súdu ako vecne správne podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil, pretože sa stotožnil s dôvodmi rozhodnutia

okresného súdu, ktorý exekúciu podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku zastavil, potom, čo ju právoplatným rozhodnutím súdu vyhlásil za neprípustnú.“

Krajský súd uznesenie č. k. 17 CoE 311/2010-41 z 20. decembra 2010, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 11 Er 2169/2005-29 z 20. septembra 2010 o zastavení konania, odôvodnil takto:

«Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. (v znení zák. č. 384/2008 Z. z., účinného od 15. 10. 2008) a odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu podľa § 219 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku, exekúciu súd zastaví, ak exekúciu vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať.

Z uvedeného vyplýva, že ak okresný súd právoplatným rozhodnutím vyhlásil exekúciu za neprípustnú, tak existuje procesný dôvod na zastavenie exekúcie podľa citovaného § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku. So všetkými námietkami oprávneného proti rozhodnutiu o vyhlásení exekúcie za neprípustnú (ktoré oprávnený opätovne uviedol aj v odvolaní proti uzneseniu o zastavení exekúcie) sa vysporiadal prvostupňový aj odvolací súd v uvedených uzneseniach č. k. 11 Er/2169/2005-15 zo dňa 10. 02. 2010, v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17 CoE/65/2010-23 zo dňa 30. 04. 2010.»

Z citovanej časti odôvodnenia namietaných uznesení krajského súdu vyplýva, že krajský súd ako odvolací súd sa v ňom stotožnil s právnym záverom okresného súdu vyjadreným v jeho uzneseniach č. k. 11 Er 2198/2005-30 z 9. augusta 2010 (sťažnosť vedená pôvodne pod sp. zn. Rvp 852/2011, pozn.) a č. k. 11 Er 2169/2005-29 z 20. septembra 2010 (sťažnosť vedená pôvodne pod sp. zn. Rvp 896/2011, pozn.), ktorý svoje rozhodnutia o zastavení exekučného konania založil na § 57 ods. 1 písm. g) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom v čase rozhodovania exekučného súdu (ďalej len „Exekučný poriadok“), podľa ktorého

„Exekúciu súd zastaví ak... g) exekúciu súd vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať“, a to v spojení so skutočnosťou, že okresný súd uznesením č. k. 11 Er 2198/2005-15 z 1. februára 2010 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 17 CoE 64/2010-25 z 30. apríla 2010 (sťažnosť vedená pôvodne pod sp. zn. Rvp 852/2011, pozn.) a uznesením č. k. 11 Er 2169/2005-15 z 10. februára 2010 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 17 CoE 65/2010-23 z 30. apríla 2010 (sťažnosť vedená pôvodne pod sp. zn. Rvp 896/2011, pozn.) vyhlásil exekúcie za neprípustné.

Krajský súd v uznesení č. k. 17 CoE 64/2010-25 z 30. apríla 2010 okrem iného uviedol:

„Po preskúmaní veci odvolací súd zistil, že predmetná zmluva o úvere bola medzi oprávneným ako veriteľom a povinným ako dlžníkom uzatvorená dňa 13. 12. 2001. V texte zmluvy vyhotovenej formou predtlaču je uvedený text, z ktorého vyplýva, že povinný (dlžník) ako splnomocniteľ splnomocnil advokáta Mgr. T. K. na to, aby vo forme notárskej zápisnice uznal v jeho mene jeho záväzok z úverovej zmluvy tak, aby sa notárska zápisnica stala vykonateľným exekučným titulom. Dňa 10. 7. 2005 bola notárom JUDr. O. Ď. so sídlom Notárskeho úradu v P. spísaná notárska zápisnica N 3445/2005, Nz 31880/2005 v bode 3, ktorej Mgr. T. K. v mene povinného vyhlásil, že uznáva dlh voči oprávnenému v celkovej výške 1.073,19 €. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom prvostupňového súdu, že plnomocenstvo udelené povinným Mgr. T. K. priamo v zmluve o úvere nie je platným jednostranným právnym úkonom povinného, preto Mgr. T. K. nemohol pred notárom platne vyhlásiť uznanie záväzku z úverovej zmluvy a súhlasiť s vykonateľnosťou notárskej zápisnice v mene povinného a to pre rozpor záujmov zástupcu a zastúpeného v zmysle § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Uvedený rozpor spočíva v tom, že právny zástupca povinného, ktorý by mal povinného pri uznaní dlhu a spísaní notárskej zápisnice zastupovať, bol určený priamo v zmluve o úvere veriteľom, čo znamená, že Mgr. T. K. si ako svojho zástupcu povinný na základe svojej vôle nevybral.

Na základe uvedených skutočností odvolací súd konštatuje, že v dôsledku neplatného plnomocenstva podľa § 39 Občianskeho zákonníka, je neplatné aj vyhlásenia Mgr. T. K. pred notárom JUDr. O. Ď. Odvolací súd sa však nestotožňuje s názorom prvostupňového súdu v tom, že neplatným právnym úkonom je notárska zápisnica N 3445/2005, Nz

31880/2005 spísaná notárom JUDr. O. Ď. so sídlom Notárskeho úradu v P. dňa 10. 7. 2005, pretože notárska zápisnica nie je právny úkon, ale verejná listina spísaná o právnom úkone určitej osoby, v danom prípade o vyhlásení Mgr. T. K. o uznaní záväzku povinného a o súhlase s vykonateľnosťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu.

Po preskúmaní veci odvolací súd konštatuje, že predmetná notárska zápisnica nespĺňa podmienky materiálne vykonateľného exekučného titulu, keďže bola spísaná na základe absolútne neplatného právneho úkonu. Postup okresného súdu, ktorý vyhlásil exekúciu za neprípustnú bol preto správny. “

Krajský súd v uznesení č. k. 17 CoE 65/2010-23 z 30. apríla 2010 okrem iného uviedol:

„Po preskúmaní veci odvolací súd zistil, že predmetná zmluva o úvere č. 6360111 bola medzi oprávneným ako veriteľom a povinným ako dlžníkom uzatvorená dňa 23. 12. 2004. V texte zmluvy vyhotovenej formou predtlaču je uvedená formulácia, z ktorej vyplýva, že povinný (dlžník) ako splnomocniteľ, splnomocnil advokáta Mgr. T. K. na to, aby vo forme notárskej zápisnice uznal v jeho mene jeho záväzok z úverovej zmluvy tak, aby sa notárska zápisnica stala vykonateľným exekučným titulom. Dňa 19. 06. 2005 bola notárom JUDr. O. Ď. so sídlom Notárskeho úradu v P. spísaná notárska zápisnica N 2833/2005, Nz 27869/2005, v bode 3 ktorej Mgr. T. K. v mene povinného vyhlásil, že uznáva dlh voči oprávnenému v celkovej výške 600,25 Eur (pôvodne 18.083,-Sk). Odvolací súd sa stotožňuje s názorom prvostupňového súdu, že plnomocenstvo udelené povinným Mgr. T. K. priamo v zmluve o úvere nie je platným jednostranným právным úkonom povinného a to pre rozpor záujmov zástupcu a zastúpeného v zmysle § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Uvedený rozpor spočíva v tom, že právny zástupca povinného, ktorý by mal povinného pri uznaní dlhu a spísaní notárskej zápisnice zastupovať, bol učení priamo v zmluve o úvere veriteľom, čo znamená, že si povinný Mgr. T. K. ako svojho zástupcu na základe svojej vôle nevybral. Na základe uvedených skutočností odvolací súd konštatuje, že v dôsledku neplatného plnomocenstva podľa § 39 Občianskeho zákonníka, je neplatné aj vyhlásenie Mgr. T. K. pred notárom JUDr. O. Ď. Po preskúmaní veci odvolací súd konštatuje, že predmetná notárska zápisnica nespĺňa podmienky materiálne vykonateľného exekučného titulu, keďže

bola spísaná na základe absolútne neplatného právneho úkonu. Postup okresného súdu, ktorý exekúciu vyhlásil za neprípustnú, bol preto správny.“

Krajský súd uznesením č. k. 14 CoE 390/2010-35 z 11. januára 2011 potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 11 Er 2190/2005-17 zo 14. júla 2010, ktorým tento exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju.

Krajský súd uznesením č. k. 14 CoE 390/2010-35 z 11. januára 2011 okrem iného uviedol:

«Odvolací súd, po preskúmaní uznesenia prvostupňového súdu vo výroku, ktorým exekúciu vyhlásil za neprípustnú a následne ju zastavil, aplikujúc ustanovenie § 219 ods. 2 O. s. p. sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia a konštatuje správnosť dôvodov a právnych úvah, na podklade ktorých prvostupňový súd rozhodol.

Podstatnou a z hľadiska posúdenia správnosti úvahy exekučného súdu relevantnou skutočnosť je, že splnomocnenie, ktoré udelil povinný v zmluve o úvere, je koncipované široko a všeobecne. Povinný splnomocnil tretiu osobu, aby v jeho mene uznala záväzok, ktorého konkrétnu výšku nebolo možné predpokladať. Tým sa povinný vzdal svojho práva uznať alebo neuznať prípadný záväzok, ktorý vznikne, či nevznikne v budúcnosti. Povinnému bolo už v tom čase, kedy ešte záväzok v zmysle určitého a konkrétneho dlhu neexistoval, odňaté právo namietat' výšku „uznaného“ dlhu v čase uznania, pretože neistý záväzok v budúcnosti nie je dostatočný určitý a určiteľný, navyše nemožno ani predpokladať, či vôbec určité právne významné okolnosti (omeškanie dlžníka a v akom rozsahu) vôbec v budúcnosti nastanú. Zástupca povinného navyše určil lehotu dokedy má byť dlh zaplatený zjavne bez splnomocnenia povinným, navyše dlžníka tým zaviazal k povinnosti a k lehote, o ktorej nemohol mať dlžník vedomosť. Pretože splnomocnenie koncipované tak, ako je obsiahnuté v zmluve o úvere vytvára široký priestor pre konanie a právne úkony splnomocnenca, správne ho exekučný súd považoval za neplatné. Exekučný súd poukázal aj na rozpor záujmov povinného a „ním zvoleného“ zástupcu s poukazom na ustanovenie § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka, s čím sa odvolací súd takisto v plnom rozsahu stotožňuje. Zmluvná voľnosť pri „zvolení“ si splnomocneného zástupcu bola zjavne obmedzená natoľko, že pri nožnej jedinej variante konkrétneho mena zástupcu vyplývajúcej

a zakomponovanej priamo do predtlače už vopred pripravenej zmluvy o úvere, nemožno o jeho slobodnej vôli povinného pri zvolení si zástupcu vôbec hovoriť. Už len všetky tieto skutočnosti, konštatované jednak v odvolaní napadnutom uznesení, ak aj konštatované odvolacím súdom, každá sama osobe by mala za následok vyslovenie absolútnej neplatnosti udeleného plnomocenstva. Pokiaľ teda plnomocenstvo udelené platne nebolo, nemohli z neskorších právnych úkonov uskutočnených „splnomocneným zástupcom“ v mene splnomocniteľa nadobudnúť právne účinky pre osobu v mene ktorej „konal“. Pokiaľ teda exekučný súd zistil materiálne nedostatky vykonateľnosti exekučného titulu (zistený nedostatok týkajúci sa pnej moci), majúci za následok absolútnu neplatnosť exekučného titulu, je táto skutočnosť postačujúca pre jednoznačný záver súdu, že predmetná notárska zápisnica nemôže byť a nie je spôsobilým exekučným titulom, z čoho vyplýva povinnosť súdu vysloviť aj bez návrhu podľa ustanovenia § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku neprípustnosť vedenia exekúcie a následne ju zastaviť.»

Jedným z predpokladov vedenia exekučného konania je relevantný exekučný titul, keďže bez jeho existencie nemožno exekúciu vykonať. Preto je podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska akceptovateľný právny záver krajského súdu vychádzajúci z toho, že ak neexistuje notárska zápisnica, ktorá je spôsobilá byť exekučným titulom buď z hľadiska formálneho, alebo z hľadiska materiálneho, exekúcia je neprípustná, čo je dôvod na zastavenie exekučného konania.

Vzhľadom na už uvedené nemožno podľa názoru ústavného súdu ani právne závery krajského súdu vyjadrené v uzneseniach č. k. 17 CoE 64/2010-25 z 30. apríla 2010, č. k. 17 CoE 65/2010-23 z 30. apríla 2010 a č. k. 14 CoE 390/2010-35 z 11. januára 2011 považovať za svojvoľný výklad a aplikáciu príslušných ustanovení Exekučného poriadku, ktorý by mohol mať za následok porušenie ústavou garantovaných práv sťažovateľky ako účastníčky exekučného konania.

V nadväznosti na námietky sťažovateľky ústavný súd poukazuje na § 58 ods. 1 Exekučného poriadku, podľa ktorého exekúciu možno zastaviť na návrh alebo aj bez návrhu.

Zatiaľ čo dôvody, na základe ktorých všeobecný súd obligatórne zastaví exekúciu (§ 57 ods. 1 Exekučného poriadku) alebo na základe ktorých fakultatívne pristúpi k takémuto rozhodnutiu (§ 57 ods. 2 Exekučného poriadku), upravuje Exekučný poriadok podrobne, okamih (čas), kedy tak má alebo môže urobiť, nie je v ňom ustanovený explicitne. Z uvedeného možno vyvodiť záver, že všeobecný súd rozhodne o zastavení exekúcie kedykoľvek v priebehu konania, len čo zistí, že sú dané dôvody na ukončenie núteného vymáhania pohľadávky. Z toho vyplýva, že všeobecný súd je povinný v priebehu celého exekučného konania ex officio skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania. Jedným z obligatórných dôvodov zastavenia exekúcie je totiž v súlade s už citovaným ustanovením § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku vyhlásenie exekúcie súdom za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať.

Vzhľadom na tieto skutočnosti krajský súd podľa názoru ústavného súdu postupoval ústavne súladným spôsobom, keď uznesením č. k. 17 CoE 294/2010-38 z 20. decembra 2010 potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 11 Er 2198/2005-30 z 9. augusta 2010 o zastavení exekučného konania z dôvodu, že okresný súd uznesením č. k. 11 Er 2198/2005-15 z 1. februára 2010 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 17 CoE 64/2010-25 z 30. apríla 2010 vyhlásil exekúciu za neprípustnú (sťažnosť vedená pôvodne pod sp. zn. Rvp 852/2011, pozn.).

Podľa názoru ústavného súdu krajský súd postupoval rovnako ústavne súladným spôsobom, keď uznesením č. k. 17 CoE 311/2010-41 z 20. decembra 2010 potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 11 Er 2169/2005-29 z 20. septembra 2010 o zastavení exekučného konania z dôvodu, že okresný súd uznesením č. k. 11 Er 2169/2005-15 z 10. februára 2010 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 17 CoE 65/2010-23 z 30. apríla 2010 vyhlásil exekúciu za neprípustnú (sťažnosť vedená pôvodne pod sp. zn. Rvp 896/2011, pozn.).

Napokon ústavný súd potvrdzuje, že krajský súd konal ústavne súladným spôsobom, keď uznesením č. k. 14 CoE 390/2010-35 z 11. januára 2011 potvrdil uznesenie okresného

súdu č. k. 11 Er 2190/2005-17 zo 14. júla 2010 o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a jej zastavení (sťažnosť vedená pôvodne pod sp. zn. Rvp 853/2011, pozn.).

V okolnostiach prípadu ústavný súd vzhľadom na už uvedené považuje právne názory vyjadrené v uzneseniach krajského súdu č. k. 17 CoE 294/2010-38 z 20. decembra 2010, č. k. 14 CoE 390/2010-35 z 11. januára 2011 a č. k. 17 CoE 311/2010-41 z 20. decembra 2010 týkajúce sa možnosti zastaviť konanie v exekučných veciach, resp. možnosti vyhlásiť exekúciu za neprípustnú a následne konanie v exekučnej veci zastaviť, t. j. týkajúce sa právnej podstaty sťažnosti sťažovateľky, z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné, keďže sú primeraným spôsobom odôvodnené, pričom ich v žiadnom prípade nemožno považovať za arbitrárne.

Za daných okolností podľa názoru ústavného súdu nemohlo dôjsť uzneseniami krajského súdu č. k. 17 CoE 294/2010-38 z 20. decembra 2010, č. k. 14 CoE 390/2010-35 z 11. januára 2011 a č. k. 17 CoE 311/2010-41 z 20. decembra 2010 k porušeniu práva sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ani jej práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Vo vzťahu k tomuto právu ústavný súd navyše pripomína právny názor vyplývajúci z jeho doterajšej judikatúry, podľa ktorého všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým nepochybne patrí aj právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocené princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. z čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu by bolo teda možné uvažovať len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo aj k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocených princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v čl. 6 ods. 1 dohovoru, prípadne v spojení s ich porušením (m. m. II. ÚS 78/05 alebo IV. ÚS 326/07).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi uzneseniami krajského súdu č. k. 17 CoE 294/2010-38 z 20. decembra 2010, č. k. 14 CoE 390/2010-35 z 11. januára 2011 a č. k. 17 CoE 311/2010-41 z 20. decembra 2010 a obsahom práva podľa

čl. 6 ods. 1 dohovoru a obsahom práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by zakladala možnosť vysloviť ich porušenie po prípadnom prijatí sťažností na ďalšie konanie. Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní týchto častí sťažností sťažovateľky rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o ich odmietnutí z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Pretože sťažnosti boli odmietnuté ako celok, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v sťažnostiach už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. apríla 2011